

Vaart!

MARITIEM
MUSEUM

MUSEUM MAGAZINE
EDITIE 32 ~ 2024

ALLE HENS AAN DEK

KAPITEINS AAN HET WOORD

Directeuren vertellen over
150 jaar Maritiem Museum. P6

KINDEREN IN OPLOSSINGEN LATEN DENKEN

Nieuwe Kinder-doe-expo. P10

VROUWEN DIE VAREN

Ook als het niet mocht. P14

150 JAAR

LEVENDIE HISTORIE

De Stadsgraanzuiger 19 is na een lange renovatie weer helemaal operationeel. Tijdens het stoomweekend, ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van het Maritiem Museum was de laatste nog werkende graanelevator ter wereld weer in volle glorie te bewonderen. Vrijwilligers lieten oude tijden herleven en nieuwe generaties maakten kennis met een stuk vooruitstrevende techniek van weleer.

150 JAAR MARITIEM MUSEUM: EEN FEEST VOOR IEDEREEN

Hoe vier je een 150e verjaardag? Inmiddels hebben we daar het antwoord op. Met elkaar! Deze winter trapte het museum de viering van het jubileum af. Ons doel was iedereen te betrekken en te benadrukken dat het museum er voor iedereen is.

In die opzet zijn we zeker geslaagd. Meer dan duizend mensen genoten van een picknick aan de kade voor 150 cent per persoon. De Stadsgraanzuiger 19 was na een lange renovatie weer volop in bedrijf en zomerse activiteiten sierden de kade. Er was eigenlijk altijd wat te doen in en om het museum. Bijzonder was de bijeenkomst van oud-directieleden en -bestuurders. Zij spraken met de managers over het verleden, maar ook over hun wensen voor de toekomst tijdens een geanimeerde lunch.

Het bleef niet bij terugblikken alleen. We kijken vooruit naar de opening van nieuwe exposities. Naast de kinder-doe-expo 'Plons! De toekomst van de zee' bekijken we vooruit naar een expositie over de vrouw in de maritieme wereld en de opvolger van de succesvolle Offshore Experience. Ook op andere vlakken ontwikkelen we ons. Het Maritiem Museum heeft veel aandacht voor inclusief werkgeverschap en ook daarover leest u meer in deze editie. En onze rol als onderzoeksinstituut blijft niet onderbelicht. Met 150 jaar achter ons blijven we jong van geest en op zoek naar uitdaging en innovatie. We blijven voorbij de horizon kijken!

Rosita Girjasing
Zakelijk directeur

Bert Boer
Algemeen directeur

Begin mei nam het Maritiem Museum afscheid van Professor Plons, die meer dan 30 jaar aan het roer stond van diverse, succesvolle kinder-doe-expo's. Hij en zijn vrienden gingen op wereldreis. Ondertussen werd zijn thuis aan de Leuvehaven omgebouwd tot een nieuwe icon. Op pagina 10 lees je er alles over.

CAPTAIN'S LUNCH

ZES KAPITEINS OVER TWEE DECENNIA MARITIEM MUSEUM

V.l.n.r. staand: Frits Looimeijer, Pieter Jan Klapwijk, Rosita Girjasing, Robert Anraad, Chris Schouten, Arnold Euler, Raoul Joosen, Louis Kanter en Layla Salamoun.
V.l.n.r. zittend: Coen Schimmelpenninck van der Oije, Roland Pechtold, Bert Boer en Pim Vermeulen.

Een bijzondere samenkomst: voormalige en huidige kapiteins van het Maritiem Museum wisselden tijdens een lunch van gedachten over verleden, heden en toekomst van het museum. Directeuren, oud-directeuren, voorzitters van de Raad van Toezicht en het huidige managementteam. Ze spraken over de uitdagingen en hoogtepunten van 'hun' tijd, bij elkaar een periode van 45 jaar. Kernwoord: trots.

"Het leek ons mooi hen uit te nodigen ter ere van het 150-jarig bestaan van het Maritiem Museum", zegt hoofd Marketing, Communicatie & Development Layla Salamoun. "De wisselwerking was enorm leuk om mee te maken, en wat me opviel is dat er een rode draad loopt door de uitdagingen waar ze mee te maken hadden. De

ontwikkeling van het museum als organisatie is van alle tijden, net als de dynamiek tussen de collectie en de presentatie ervan. Het is boeiend om de verhalen door de jaren heen te horen. Het was een informele en inspirerende ontmoeting tussen mensen met een groot hart voor het Maritiem Museum."

HET MUSEUM IN ONTWIKKELING

De ontwikkelingen waren stormachtig, in de jaren voor en rond de verzelfstandiging van het museum in 2006. Coen Schimmelpenninck, directeur in die tijd: "De vier grote musea in Rotterdam (Historisch Museum, Maritiem Museum Prins Hendrik, Boijmans Van Beuningen en Volkenkundig Museum) waren tot 2006 gemeentelijke instellingen, die gebruikmaakten van gemeenschappelijke diensten zoals financiën en personeelszaken. De 'ontvlechting' van de dwarsverbanden tussen de musea en de verzelfstandiging van de culturele instellingen in de stad waren bijzonder tijdrovend."

Nog zo'n mijlpaal voor het museum had plaatsgevonden begin jaren tachtig, vertelt Pim Vermeulen, die

Schimmelpenninck opvolgde als voorzitter van de Raad van Toezicht (RvT) tijdens het directeurschap van Looimeijer. In de tijd dat de nieuwe huisvesting aan de Leuvehaven aan de orde was, was hij wethouder Financiën, Kunst & Cultuur. "In Rotterdam heerste grote 'bouwhonger', en daarbij moest het oude museumgebouw aan het Burgemeester s'Jacobplein wijken voor de aanleg van de metro. De nieuwe locatie leverde veel discussie op, omdat het gebouw het zicht op de Leuvehaven vanaf de Coolingsingel ontnam."

Het gebouw aan de Leuvehaven kwam er. In 1986 werd het geopend. Toenmalig directeur Pieter van Empelen (1943-2017) bouwde rond die tijd een buitencollectie op van historische schepen aan de Leuve-

haven, die later ondergebracht zou worden in de stichting Havenmuseum. "In 2014 kregen Maritiem Museum Rotterdam en Het Havenmuseum vanuit de gemeente opdracht tot een fusie", vertelt Roland Pechtold, toen voorzitter van de Raad van Toezicht. Vanuit het publiek gezien logisch, maar voor de musea een uitdaging.

VAN ORGANISATIE NAAR IDENTITEIT

Anders dan bij veel andere musea was de identiteit van het Maritiem Museum een vraag die het museum bezighield. Frits Looimeijer: "Ik had er veel plezier in om daarmee aan de slag te gaan toen ik na de verzelfstandiging directeur werd. Want wat voor museum wilden we nu eigenlijk zijn? We hadden aan de interesse van

bezoekers gemerkt dat de focus niet te veel op het verleden moest liggen. De ontwikkeling van de Rotterdamse haven tot wereldspeler paste veel beter bij het profiel dat het Maritiem Museum zich wilde aanmeten." De ontwikkeling van de Offshore Experience bood een geweldige kans om deze positionering uit te dragen, bovendien was het ook een mooie kans om de banden tussen het museum en het maritieme bedrijfsleven verder aan te halen. "De Offshore Experience is een van de pijlers onder de positionering van het Maritiem Museum als 'huis van de maritieme industrie'", aldus Looimeijer. Ook de band met universiteiten en onderzoeksinstituten bevestigt de status van het museum als bron voor maritiem-historisch onderzoek.

AAN HET WOORD

Coen Schimmelpenninck van der Oije (1943)

- Directeur Maritiem Museum Prins Hendrik (sinds 1999 Maritiem Museum Rotterdam) (1995 - 2005)
- Voorzitter RvT (2006 - 2010)

Pim Vermeulen (1947)

- Tijdelijk voorzitter RvT (2005)
- Voorzitter RvT (2010 - 2014)

Roland Pechtold (1970)

- Voorzitter RvT (2014 -2021)

Frits Looimeijer (1953)

- Directeur Maritiem Museum (2006 - 2018)

Louis Kanters (1964)

- Voorzitter RvT sinds 2021

Bert Boer (1965)

- Directeur Maritiem Museum sinds 2018

HET MANAGEMENT TEAM

- **Bert Boer**
Algemeen directeur
- **Rosita Girjasing**
Zakelijk directeur
- **Chris Schouten**
Hoofd publieksprogrammering
- **Layla Salamoun**
Hoofd marketing, communicatie & development
- **Raoul Joosen**
Hoofd publieksservice
- **Robert Anraad**
Hoofd collecties
- **Arnold Euler**
Hoofd huisvesting & facilitair
- **Pieter Jan Klapwijk**
Directiesecretaris
Secretaris RvT

DE ONTWIKKELING VAN DE COLLECTIE

Een belangrijke mijlpaal binnen de verzameling van het Maritiem Museum is de verwerving van de Nedlloydcollectie: een grote verzameling maritieme en historische voorwerpen, afkomstig uit het bezit van Koninklijke Nedlloyd. Schimmelpenninck: "Deze werd in 2003 in langdurig bruikleen gegeven aan het Maritiem Museum Rotterdam en het Scheepvaartmuseum in Amsterdam. Koninklijke Nedlloyd financierde bovendien de nieuwe vleugel aan het gebouw." Naast verzamelen houdt het museum zich de laatste jaren ook bezig met ontzamen. "Besluiten die we niet

licht namen", vertelt Pechtold over de afstoting van ramtorenschip de 'Buffel' in 2012/2013 en de scheepswerf Koningspoort in 2017, beide onvermijdelijk door enerzijds opgelegde bezuinigingen en anderzijds het realiseren van een eenduidiger profiel. "Ze hebben me anders naar de museumcollectie doen kijken." Directeur Bert Boer kan dat begrijpen. "We vertalen de door Frits in gang gezette identiteit door naar de collectie. We hebben in onze collectie inmiddels ook schepen die nog varen. Daarnaast hebben we er ook voor gekozen om de historisch belangrijke Stadsgranzuiger 19 grondig te restaureren."

HEDEN EN TOEKOMST

Thema's van heden en toekomst die in het gesprek genoemd worden zijn onder meer de plannen voor vernieuwing van de huisvesting, de transitie van het museum en natuurlijk de bezoekersaantallen. RvT-voorzitter Louis Kanters: "Voor de huisvesting trekken we op met de gemeente. We zijn het erover eens dat de huidige locatie het meest passend is." Bert Boer: "Maar na meer dan 40 jaar na de bouw is een opknabbeurt onontbeerlijk. Daarbij moeten we het gebouw nodig verduurzamen en ook de relatie tussen binnen en buiten versterken." Vernieuwing van de huis

vesting maakt bovendien een verdere groei van het aantal bezoekers mogelijk door toenemend toerisme in Rotterdam.

WENSEN VOOR HET MUSEUM

Een gezamenlijke wens van alle deelnemers aan het gesprek is dat het museum nog lang blijft bestaan en actueel blijft. "Ik wens het museum een loyale en toegewijde staf van topkwaliteit toe, om de geschiedenis van de collectie en haar objecten te interpreteren", vat Looimeijer het samen. Een gedeelde wens blijkt ook dat het museum zich niet alleen als Rotterdams moet profileren: museum

en collectie zijn van wereldklasse. Schimmelpenninck spreekt voor alle voorzitters van de RvT: "Ik hoop dat het Maritiem Museum zich blijft inspinnen voor beheer, presentatie en uitbouw van de museumcollectie, gecombineerd met aandacht voor de actualiteiten buiten het museum. Met de fantastische mogelijkheden die het museumgebouw in zich heeft en de inzet van de toegewijde medewerkers en vrijwilligers, moet dat een simpele opdracht zijn."

PLONS LEERT KINDEREN OPLOSSINGEN BEDENKEN

Nieuwe kinder-doe-expo vervangt icoon

Een icoon vernieuwen doe je niet zomaar. Na meer dan dertig jaar sloot vlak voor de zomervakantie de succesvolle en geliefde tentoonstelling 'Professor Plons' de deuren. Er werd uitgebreid afscheid genomen van de professor, die op wereldreis ging vanuit de museumhaven. Een grote groep trouwe fans zwaaiden hem en zijn vrienden uit. Tijd voor iets nieuws op dezelfde plek. Eind oktober kunnen jonge bezoekers genieten van 'Plons! De toekomst van de zee'. Een unieke combinatie van spelen en leren die past in de rijke traditie van het Maritiem Museum Rotterdam.

Door in de wonderlijke (onder) waterwereld van 'Plons!' te stappen, ontdekken kinderen en hun (groot) ouders spelenderwijs dat ze zelf invloed kunnen hebben op hun wereld. In de doe-expo worden kinderen aangesproken op vaardigheden als creatief nadenken, oplossingsgericht bezig zijn en samenwerken. We laten kinderen zien dat handelen effect heeft: positief of negatief. We wekken interesse in de maritieme wereld en creëren begrip voor een verantwoorde en duurzame omgang met flora en fauna.

DE VLAG HIJSEN

Voor de allerkleinsten zijn er diverse speeltoestellen, zoals een groot schip centraal in de ruimte. Aan dek kunnen allerlei maritieme spelletjes worden gespeeld; kinderen kunnen de vlag hijsen om te seinen, knopen leggen en bekijken welke lading ze mee willen nemen op het schip.

ZEEBOERDERIJ

Kinderen gaan langs 'maakplekken', interactieve installaties waar ze op een speelse manier worden uitgedaagd hun creatieve brein aan te zetten. Zo kunnen ze een zeeboerderij ontwerpen en plastic troep uit de zee verwijderen. Kinderen gaan prenten van vissen en zeedieren

inkleuren en scannen waarna ze vrij kunnen worden gelaten in zee. Ook worden kinderen uitgedaagd om zoveel mogelijk energie te verzamelen. De wereld barst immers van de energie. Denk bijvoorbeeld aan olie en gas, maar ook schone energie als de wind, golven, eb en vloed en natuurlijk de zon. Aan het eind van het bezoek krijgen de kinderen de resultaten, samen met een digitaal cadeautje (een foto van zichzelf in een onderzeeër) per mail.

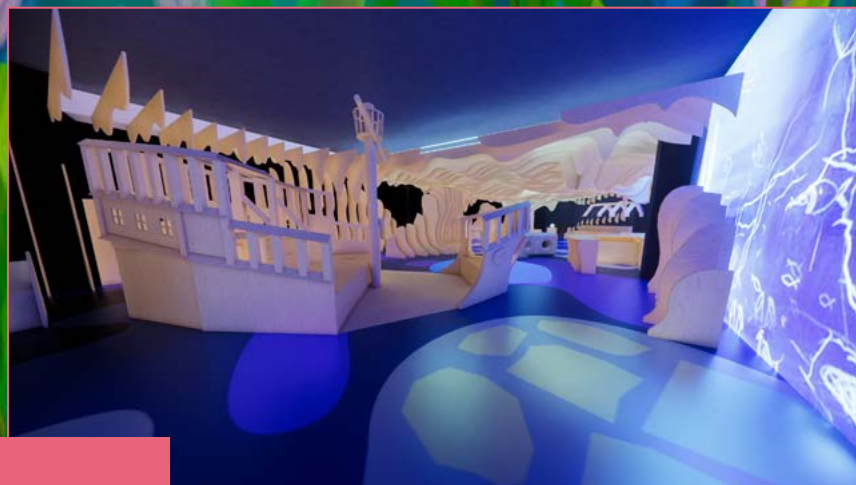
LEREN VAN PROBEREN

Ieder jaar ontvangt het Maritiem Museum ongeveer 20.000 kinderen in schoolverband. Bij deze nieuwe expositie hoort dan ook een techniek-onderwijsprogramma voor het primair onderwijs. Door deze toevoeging loopt het onderwijsaanbod van het museum van groep 1 van de basisschool door naar het beroepsonderwijs.

Kleuters krijgen les van een Tellmie van Go Wonder, een vrolijk, pluchen zeediertje dat hen door de expositie leidt en aanwijzingen geeft voor de leerzame opdrachten. In het educatieprogramma wordt gefocust op samen maken, out of the box denken en leren van proberen. Een speelse methode van onderwijs die ook wel tinkeren wordt genoemd.

LAAGDREMPELIG

Het Maritiem Museum richt zich op een breed publiek. Deze laagdrempelige tentoonstelling is gemaakt voor de vaste museumbezoeker, maar ook voor een jonge doelgroep die kennis maakt met musea in het algemeen via de combinatie spelen en leren. Een uitgebreide communicatiecampagne laat Rotterdam en omgeving kennismaken met de waterwereld die vanaf eind oktober te zien is. Het bestaande loyaliteitsprogramma 'de Spetterclub' wordt omgevormd tot een nieuw programma dat de verbinding met de regelmatige bezoekers in stand houdt en verder uitbouwt.

VISUELE SENSATIE

Een spectaculair onderdeel van de expo is een immersieve installatie die reageert op de bewegingen van bezoekers. In drie zones zie je de beweging van het water aan de kust, de diepzee en de open oceaan. Naast een visuele sensatie heeft de installatie natuurlijk een doel. De bezoekers leren dat menselijk handelen altijd een effect heeft op de zee. Of dat nu vervuiling betreft of maritieme activiteiten.

Kinderen zien er projecties die reageren op hun beweging. De computers die de projectie aansturen zijn zo ingesteld dat jonge en oudere kinderen aantrekkelijke beelden te zien krijgen. Ze kunnen zich verwonderen als een inktvis voorbijkomt of een school vissen om hen heen lijkt te zwemmen. Of je stuit zomaar op de schuilplaats van een kleine krab, op zoek naar beschutting. In de tentoonstelling is rekening gehouden met toegankelijkheid zodat een breed publiek kan genieten van de expo.

TOTSTANDKOMING

Het Amerikaanse Design I/O tekende voor de techniek en visualisatie van de installatie. Meer dan een jaar van ontwikkelen en testen ging vooraf aan de realisatie. Het bedrijf won meerdere prijzen met hun visuele en interactieve projecten voor diverse Amerikaanse musea en in Nederland voor Cinekid. Het ontwerp van de tentoonstelling is van de hand van Designwolf. De maakplekken kwamen tot stand door een samenwerking met Kiss the Frog. Dit bedrijf was eerder al verantwoordelijk voor de spellen in de expositie 'Offshore Experience'.

Het Cultuurloket DigitALL steunde de tentoonstelling niet alleen financieel maar ook met kennis. Dankzij hen wordt de opgedane kennis op digitaal vlak gedeeld met musea en andere culturele instellingen.

PARTNERS

Voor de realisatie van de tentoonstelling hebben we samengewerkt met inhoudelijke partners uit de maritieme sector, fondsen en stichtingen en particulieren.

"Als wereldwijde marktleider in de bouw van offshore windparken is DEME bijzonder trots om de nieuwe expo van het Maritiem Museum te ondersteunen. We geloven dat educatie een cruciale rol speelt in het inspireren van kinderen voor de maritieme sector en het bewustmaken van het belang van de energietransitie. We delen graag onze passie voor de zee, die onze dagelijkse werkplek is, via deze doe-expo" aldus Hugo Bouvy, Managing Director Offshore Energy bij DEME.

"Met trots ondersteunen wij de vernieuwing in Maritiem Museum Rotterdam, waar traditie en innovatie samenkomen in de nieuwe tentoonstelling 'Plons! De toekomst van de zee', zegt Tom Oostra, Managing Director van MS Amlin Marine. "Door onze Rotterdamse roots voelen wij ons sterk verbonden met deze stad en zijn rijke maritieme geschiedenis. Velen van onze collega's en hun kinderen hebben door de jaren heen genoten van 'Plons', en het is een eer om deel uit te maken van de vernieuwing van een tentoonstelling die zoveel generaties heeft geïnspireerd. We geloven in het belang van educatie en duurzaamheid, en we zijn blij dat we mogen bijdragen aan dit inspirerende project voor kinderen en hun families."

Naast externe partijen is ook binnen het museum een grote groep technici en creatives al jaren bezig met de ontwikkeling van de nieuwe expo.

CULTUUR
LOKET
DIGITALL

SAMENWERKENDE
MARITIEME
FONDSEN

Volkskracht[®] droom en daad

DR
F
Dorus Rijkers Fonds
opgericht 9 april 1923

ADMIRAAL VAN KINSBERGEN FONDS
Vaderlandsch Fonds
ter aanmoediging van 's-lands zeedienst

DIRECTIE DER OOSTERSCHE HANDEL EN REEDERIJEN NISS

DeltaPORT
DONATIEFONDS
BURENFONDS
VAN HAVEN EN INDUSTRIE

GRAVIN VAN BYLANDT
STICHTING

VAN DER MANDRE STICHTING

G.Ph.Verhagen-Stichting

SVR
STICHTING
VERZAMELING
VAN WISGAARDEN-BOOF

VAN CAPPELLEN
STICHTING

ER
ROTTERDAM ERASMUSSTICHTING

Elise Mathilde

Job
Dura
Fonds

de Groot Fonds
STICHTING

VAN OMMEREN
DE VOOGT
STICHTING

Coen Teulings Stichting | VZW Natuurbehoud Pater David
Stichting Van Kampen Wassenaar | Stichting Rozenhof

PETERSON

DEME

Allseas

GustoMSC | NOY

MS Amlin

Marine

TOS

BARGE MASTER
MOTION COMPENSATION SOLUTIONS

HEEREMA

MERIFIN CAPITAL

CMA CGM B.V. | Waterside Industries B.V.
Endenburg Electrotechniek B.V.

Verolme Trust

JTF
Fonds voor
rechtvaardige
transitie

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Willemtje Gerrits vocht mee in de Slag bij Lowestoft op 13 juni 1665. Het schip waar zij op werkte, de 'Maarsseveen', werd door de Engelsen in brand gezet waarop het ontplofte – in het midden van deze gravure afgebeeld. Velen overleefden dat niet. Willemtje wel: ze raakte te water en werd daar samen met andere overlevenden uitgevist. Eenmaal aan wal werd haar identiteit en sekse ontdekt.

1. Het springen van den Admiral Opdam 2. Den Hertog van Lork 3. Den Vice Admiral Tromp 4. Drie schepen aan meelanderden vastgeraakt 5. een Engelsche brander die de Schepen inden brand steeke.

VROUWEN IN DE SCHEEPVAART

“DAT VROUWEN NIET MOCHTEN VAREN, WIL NIET ZEGGEN DAT ZE HET NIET DEDEN!”

Een museum is meer dan een plek waar je tentoonstellingen bekijkt. Wie de collectie onderzoekt, kan er nieuwe kennis opdoen. Conservator Irene Jacobs legde zo een stukje van de onzichtbare wereld bloot van vrouwen in de scheepvaart. In het najaar van 2025 opent de tentoonstelling die gebaseerd is op haar onderzoek.

Irene Jacobs werd positief verrast tijdens haar onderzoek naar maritieme vrouwen in de collectie. “Er bleken honderden vrouwen te zijn van wie we wel iets hebben: een archiefstuk, een brief, een foto. Naar hen kon ik verder onderzoek doen. Er is namelijk weinig over ze vastgelegd in de geschiedschrijving. Maar dat zegt niets over hun rol in de zeevaart door de jaren heen.”

Die rol komt straks tot uiting in de expositie ‘Vrouwen in de Scheepvaart’. Jacobs: “Ik merkte tijdens de voorbereiding dat er te weinig

bekend was over deze vrouwen om een vernieuwende tentoonstelling te kunnen maken. Een oplossing was om meer onderzoek te doen in de eigen collectie. Dat kon door de toekenning van een NWO-museumbeurs voor wetenschappelijk onderzoek.” (zie kader)

De verhalen die Jacobs uiteindelijk kan vertellen aan de hand van de collectie zijn soms spectaculair. Andere zijn juist heel gewoon, en ook daarom bijzonder. “Ze vormen een goede afspiegeling van de aanwezigheid van vrouwen tussen de 16e en 21e eeuw in de hele breedte van de

maritieme sector. Van scheepsbouw tot zeeslag!” Mooie voorbeelden zijn er genoeg. Zo vocht **Willemtje Gerrits** (geboren in 1646) verkleed als man in zeker twee zeeslagen. “Dat vrouwen niet mochten varen, wil niet zeggen dat ze het niet deden!”

Van de meeste vrouwen hadden we zonder de collectie te bestuderen niets geweten. Jacobs: “Neem **Heine-rika Hilderina Zeijlstra** (1861-1893). Uit het scheepsjournaal van de bark ‘Nachtgaal’ bleek dat zij, kapiteinsvrouw, is overleden op het schip. Dat schip was anderhalf jaar onderweg.

Zeilende in de Zuid Atlantische Oceaan.

Wacht.	Glazen.	Mijl.	Gestuurden Koers.	Dri.	Reg. No. 45	Formulier V.
A						<p>KONINKRIJK DER NEDERLANDEN.</p> <p>GETUIGSCHRIFT.</p> <p>Uit overgelegde stukken is mij gebleken, dat:</p> <p><i>Catharina Maria van der Corput</i> geboren te <i>Eindhoven</i>, den <i>5 Augustus 1921</i> wonende te <i>Maasbicht</i>.</p> <p>de echtgenoot een dochter een zuster</p> <p>is van schipper:</p> <p><i>Arnoldus Ludovicus van der Corput</i> geboren te <i>Eindhoven</i>, den <i>16 Juni 1887</i>, wonende te <i>Maasbicht</i>, houder van Rijschipperspatent No. <i>184</i>, d.d. <i>23 Juni 1930</i> afgegeven te <i>Rotterdam</i>.</p> <p>Zij is met de scheepvaart vertrouwd en bezat ten tijde van het afgeven van deze verklaring de noodige lichamelijke geschiktheid.</p> <p><i>Amsterdam</i> den <i>20 November 1948</i>.</p> <p>De Voorzitter van de Commissie van Deskundigen voor de Rijnvaart te <i>Amsterdam</i>,</p> <p><i>J. J. de Ruijter</i> Lid.</p> <p>Handtekening van den schipper, <i>A. L. v. Corput</i></p> <p>Handtekening van de houdster, <i>C. M. v. Corput</i></p> <p>Model 319-2000-'38 12090</p>
P						
E						

Getuigschrift voor Catharina van der Corput uit 1948, waarin haar vader verklaart dat zij met de scheepvaart vertrouwd is en over de nodige lichamelijke geschiktheid beschikt. Ook haar moeder kreeg een dergelijk getuigschrift.

Intrigerend, want dat echtgenotes ook op zulke verre vaarten meegingen was ik niet eerder tegengekomen.”

Een mooie illustratie van de benadering van vrouwen in de geschiedenis is het verhaal van binnenvaartvrouw **Catharina van der Corput** (1921-2012).

Jacobs: “Ik vond een getuigschrift waarin haar vader verklaart dat zij fysiek in staat was om aan boord te werken. Terwijl het heel gebruikelijk was dat vrouwen meewerkten in de binnenvaart. Ook zij stuurden, laadden, losten en navigeerden. Ze kregen er alleen geen credits voor!”

Ook **Neeltje Pannevis** (1798-1873) is intrigerend. Onder meer uit verkoopdocumenten van scheepswerf Van

der Giessen bleek dat Neeltje de eigenaar en dus scheepsbouwer was. “Ik ontdekte dat er veel vrouwen aanwezig waren in de scheepsbouw, ook in de 16e en 17e eeuw. Ze namen de werf vaak over van hun man en hadden duidelijk kennis van zaken.”

Het onderzoek is waardevol. Als je vrouwen niet benoemt, verdwijnen ze uit de geschiedenis. We hebben dus een incompleet beeld. Jacobs besluit: “Wat ik ook mooi vind, is dat veel van de informatie over vrouwen uit persoonlijke papieren en informele archieven komt. Dat toont de waarde van een museum: persoonlijke dingen vinden wij waardevol dus die verzamelen we ook. Zo bewaren we de geschiedenis.”

FINANCIËLE BIJDRAGE NWO

Bijzonder: het komt zelden voor dat een conservator in het Maritiem Museum vrijgesteld wordt om fundamenteel onderzoek te doen. Vanwege het maatschappelijk belang van haar onderzoek naar de rol en het belang van maritieme vrouwen die actief waren in Nederland tussen 1600 en nu te onderzoeken kreeg senior conservator Irene Jacobs in 2023 een museumbeurs van het Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk onderzoek (NWO).

MENS IN ZICHT!

Hoe de container het leven van de havenfamilies veranderde

Het onderzoek van de twee promovendi Nikki Sikkema en Rayke van Lent, van de Erasmus Universiteit Rotterdam is op 1 september gestart en zal vier jaar duren. Het wordt volledig gefinancierd door de Samenwerkende Maritieme Fondsen.

De komst van de container veranderde het werk in de haven drastisch. Verrassend genoeg is nooit goed onderzocht wat de gevolgen van die modernisering voor de mens zelf waren. Wat betekende het voor het leven van de arbeiders en het thuisfront? Welke impact had dit op de vaak hechte, sociale havengemeenschappen? Twee promovendi gaan dit onderzoeken. Zij maken deel uit van het wetenschapsprogramma van de Erasmus Universiteit in samenwerking met het Maritiem Museum.

Vanaf 1970 daalde het aantal arbeiders in de stukgoedsector razendsnel. Tegelijk kwamen er nieuwe banen in de containeroverslag. Havenarbeiders werden dus ontslagen, of kregen ander werk. "En dat had niet alleen voor hen gevolgen", vertelt Els Jacobs, curator-in-residence in het Maritiem Museum. "Ook voor het thuisfront, de vrouwen, moeders en zussen, veranderde het dagelijks leven. Het zware en onveilige werk gaf een sterk gemeenschapsgevoel, bovendien ging het beroep vaak van vader op zoon of misschien broer of neef. Wat gebeurde er met die netwerken? Bleven die bestaan?"

NIUW ONDERZOEKSVELD

"Het leuke vind ik dat dit onderzoek echt een andere kijk op de modernisering gaat geven", gaat Jacobs enthousiast verder. "Historici schrijven veel over doorgaans witte mannen, die in de geschiedenis direct zichtbaar waren. Nu gaan we kijken naar groepen die buiten beeld bleven, zoals de vrouwen thuis. Zij hadden vaak een spilfunctie en waren heel betrokken. Hoe veranderde hún leven? Wat was hun rol in het havenfamilienetwerk?" Een andere, onderbelichte groep zijn de arbeidsmigranten, die Jacobs ook gaat onderzoeken. "Zij hadden in Nederland vaak geen familienetwerk. Hoe was het voor hen? Het is een uitdaging om met hen in gesprek te komen."

EXPOSITIE 2029

Promovendi Nikki Sikkema en Rayke van Lent onderzoeken elk een groep havenarbeiders: stukgoedarbeiders en roeiers, die de schepen afmeerden aan de kade. Ze doen onderzoek op basis van persoonlijke interviews in beeld en geluid, die ze

ook gaan uitschrijven. In een database koppelen ze de verhalen, waar mogelijk, aan persoonlijke objecten van de havenfamilies, zoals fotoalbums of video's. De verhalen en objecten worden opgenomen in de collectie van het Maritiem Museum Rotterdam. Hiermee wordt onder meer een expositie met de werktitel 'Rotterdamse Havenfamilies' samengesteld in 2029.

MENS IN DE HAVEN

De twee promotieprojecten zijn onderdeel van het interdisciplinaire maritiem onderzoeksprogramma, waarin het Rotterdam Centre for Modern Maritime History (van de Erasmus Universiteit en het Maritiem Museum), Universiteit Leiden, TU Delft, Het Scheepvaartmuseum en het Huygens Instituut in Amsterdam samenwerken. "Het doel is niet alleen gezamenlijk meer kennis te krijgen en die te delen met het publiek, maar ook om jong talent te stimuleren om maritiem-historisch onderzoek te doen", legt Jacobs uit. "Het onderzoeksveld 'Mens in de haven' is nieuw. Ik verwacht dat het belang van de sociaal-culturele familienetwerken en de rol van de vrouwen daarin veel groter is dan we denken." Jacobs hoopt dat de expositie ook mensen naar het museum zal trekken die er anders niet snel zouden komen. "Mensen met wie we graag samen de tentoonstelling zouden voorbereiden. Misschien gaat het onderzoek ook inzicht geven hoe mensen tegenwoordig in de sector terechtkomen. Gaat dat, zoals vroeger, via de havenfamilienetwerken? Of bestaan die niet meer, en gaat het anders? Hoe? Dat zou ons kunnen helpen mensen te interesseren voor een maritieme loopbaan."

OFFSHORE EXPERIENCE ONTWIKKELT DOOR IN 2027

Bezoekers denken mee over de toekomst van offshore-energie

8,4

BEZOEKERSSCORE

MEER DAN EEN MILJOEN
BEZOEKERS SINDS 2016

BEDRIJVEN
VERBONDEN ZICH
AAN OFFSHORE
EXPERIENCE

- > WINNAAR OFFSHORE ENERGY PUBLIC OUTREACH AWARDS
- > BRONZEN EUROPEAN DESIGN AWARD
- > WINNAAR SILVER SPONSORING

Het is misschien wel de meest succesvolle tentoonstelling in het Maritiem Museum ooit. Eind 2016 opende de Offshore Experience. Mensen stonden in lange wachtrijen, die soms tot aan de entreehal liepen, om deze interactieve expositie te beleven. In 2027 staat een doorontwikkeling van de Offshore Experience op de agenda. De voorbereidingen starten nu al.

Je zoektocht naar energie op de zee begint in de expo Offshore Experience met een klok die aftelt. Het is tijd om aan boord te gaan van het platform midden op zee. Met je helm op en je hesje aan kijk je naar een veiligheidsinstructie voor je het platform bestijgt. Ben jij als bezoeker in staat een helikopter te laten landen? Of repareer je een pijpleiding onderwater? En waar kun je een windmolen op zee plaatsen? Door op het platform verschillende interactieve spellen te doen, test je of jij in de boeiende offshore-sector zou kunnen werken. Neem de lift naar beneden en beland op de bodem van de zee. Daar zie je hoe kabels en leidingen, die ons dagelijks leven makkelijker maken, afgezonken worden en reparaties worden uitgevoerd door een lasser, op kilometers diepte.

ENTHOUSIAST
De Offshore Experience is een belangrijke tentoonstelling voor de positionering van het Maritiem Museum. Het museum gaat niet alleen over schepen en scheepvaart maar ook over de maritieme wereld (70 procent van het aardoppervlak is water). Daarin is offshore-energie een belangrijk verhaal dat we graag aan onze bezoekers laten zien. “Wij zijn eigenlijk een soort etalage voor die sector in het hart van Rotterdam, de maritieme hoofdstad van Europa”, zegt algemeen directeur Bert Boer. “Ons doel is de wereld van de offshore-energie te laten zien en bezoekers mee te laten denken over de toekomst ervan – van traditionele olie en gas naar wind en waterstof – en om jongeren enthousiast te maken voor techniek en de maritieme wereld. De Offshore

Experience helpt daarbij.” Boer geeft aan dat de expo er vooral gekomen is door het commitment van de maritieme sector. “56 bedrijven, onderzoeksinstituten en fondsen hielpen mee. Zij leverden een bijdrage in kennis, materialen en geld.”

DE STEM VAN DE ZEE
In de daaropvolgende jaren bleef de Offshore Experience populair en komen de enthousiaste reacties nog dagelijks binnen. Meer dan een miljoen bezoekers maakten via de Offshore Experience kennis met de sector en de tentoonstelling zorgde voor een structureel hoger bezoekcijfer. In die afgelopen acht jaar zijn aan de tentoonstelling kleine aanpassingen gedaan, omdat de offshore-sector zich verder ontwikkelde. Als museum dat verleden, heden en

toekomst samenbrengt, moet je die nieuwe gebeurtenissen altijd blijven volgen. Daarom staat in 2026 een doorontwikkeling van de huidige Offshore Experience op de agenda. De energiewinning op zee ontwikkelt zich in hoog tempo. “Heel veel van die ontwikkelingen zijn nog niet altijd even begrijpelijk voor het publiek”, zegt Bert Boer. “En dat is bij uitstek een taak voor ons museum. Dat doen we niet alleen voor de reguliere bezoekers, maar ook in onze onderwijsprogramma’s.” Waar de expo nu voor tweederde het verhaal van traditionele olie en gas vertelt, willen we

meer aandacht gaan besteden aan de renewable offshore energy, zoals wind- en zonne-energie. In een vernieuwde Experience willen we daarom een geactualiseerd offshore-verhaal gaan presenteren. Met nieuwe vormen en middelen, en een eigentijdse inhoud. Met de transitie van fossiel naar groen als uitgangspunt en de Noordzee als decor; een nieuwe onderwaterwereld waar de zee een stem krijgt. En een platform Energie van de Toekomst waar je actief experimenteert met wind, zon en water, en gastdocenten persoonlijke verhalen vertellen.

150 JAAR

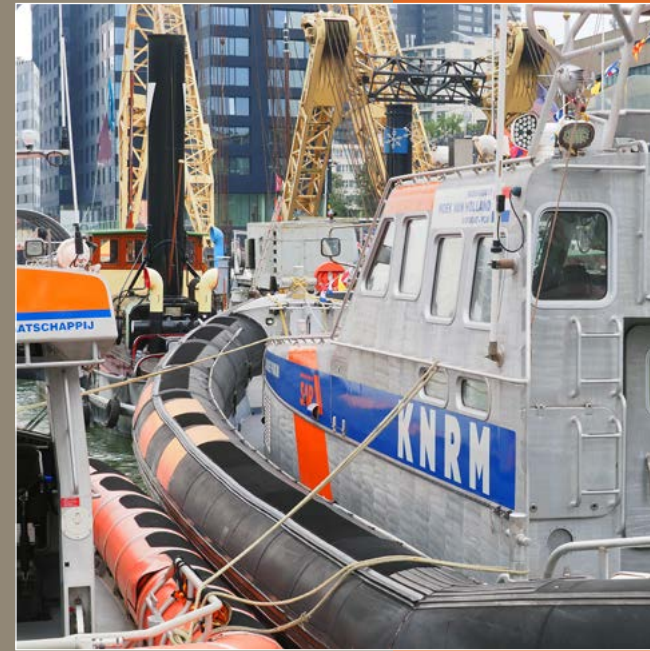
EEN ZOMER VOL FEEST

BOLDERWIEK
Een gerecyclede windmolenwiek als speeltoestel? Natuurlijk, in onze haven. Kinderen klommen en klauterden op dit verjaardagscadeau.

PICKNICK | Wie jarig is trakteert! Bezoekers konden heerlijk eten en drinken en genieten van entertainment tijdens onze jubileumpicknick aan het water.

KNRM | De Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij (KNRM) viert haar 200-jarig jubileum. Nog een mooi feest! Dat werd gevierd met een tijdelijke tentoonstelling en diverse activiteiten in en om ons museum.

WERELDHAVENDAGEN | Traditiegetrouw houden wij ons 'Maritiem Festival' tijdens de Wereldhavendagen. Ook dit jaar bruisde de kade met gastschepen. Het weekend werd afgetrapt met een netwerkborrel.

SINFONIA | Een graag geziene gast in de museumhaven is kamerorkest Sinfonia. Zij verzorgden een prachtig jubileumconcert op een ponton dat vanaf de kade te zien en te horen was.

LEGO CHALLENGE | Nog zo'n schot in de roos! Bouwen met Lego is altijd een succes. Aan boord van museumship 'Geertruida' bouwden kinderen oplossingen voor schone oceanen.

FEEST | Natuurlijk kon een officieel jubileumfeest niet ontbreken. Burgemeester Aboutaleb kwam met ons en vele vrienden en partners het glas heffen op de volgende 150 jaar!

MET DANK AAN

Rotterdam
Festivals

ZABAWAS

het
cultuurfonds

VAN CAPPELLEN
STICHTING

Elise Mathilde

ERASMUSSTICHTING
ER
ROTTERDAM

VAN OMMEREN
DE VOOGT
STICHTING

GRAVIN VAN BYLANDT
STICHTING

“KIJK NAAR WAT MENSEN NODIG HEBBEN OM TE FLOREREN”

Samenwerking Pameijer en Maritiem Museum

“VOORUIT IS NIET
ALTIJD RECHTDOOR”

De kwaliteiten van je mensen op de juiste manier inzetten is een van de belangrijkste voorwaarden voor effectief personeelsbeleid. En dat geldt bij het Maritiem Museum Rotterdam niet alleen voor de medewerkers die in dienst zijn, maar ook voor het vrijwilligersbeleid. Door een samenwerking met Pameijer, een organisatie die personen met een afstand tot de arbeidsmarkt op weg helpt en begeleidt, kan het museum mensen inzetten voor taken die tot nu toe niet uitgevoerd konden worden.

De samenwerking met Pameijer startte in 2021 en inmiddels zijn dertien personen verbonden aan het Maritiem Museum. Zij krijgen daarbij ondersteuning van een begeleider die de handen ineenslaat met de vrijwilligerscoördinator. Hierdoor is een uniek teamverband ontstaan dat het museum veel brengt. “In een krappe arbeidsmarkt met daarbij een continue vraag naar vrijwilligers kunnen niet alle wensen van het museum ook daadwerkelijk uitgevoerd worden”, zegt begeleider Bas van Ham. “Als je tijd neemt om te kijken naar de kwaliteiten van mensen, kun je meer halen uit vrijwilligers en werknemers. Het gaat om matches van taken en kwaliteiten. Dat vraagt ook iets van het museum, vooruit is daarbij niet altijd rechtdoor.”

SPANNEND

Hoewel de ervaringen van zowel de vrijwilligers als het museum positief zijn, is het weleens spannend. “Wat je nodig hebt is de bereidheid om opnieuw te kijken naar hoe functies zijn ingericht en hoe dat wellicht anders ingevuld kan worden. Taak en mens moeten bij elkaar passen. Als functies en taken soms al jaren op een bepaalde manier zijn georganiseerd kan het je veel opleveren om daar eens opnieuw naar te kijken.” Volgens Van Ham is het enige verschil dat je nu let op maatwerk. En als je dat goed doet, levert het iets op voor zowel zijn cliënten als de werkgever. De nadruk ligt op het

ontdekken en inzetten van iemands talent. Zoals een cliënt zegt: “Voor een bepaalde functie moet je zeven dingen kunnen, ik kan er drie en leer misschien een vierde.”

ANDERS KIJKEN

Dat deze aanpak werkt, blijkt uit de doorstroming van de deelnemers naar de arbeidsmarkt. Recent is een van de vrijwilligers in dienst getreden bij het technische team van het museum. “Zo zie je dat je altijd moet kijken naar wat mensen nodig hebben om te floreren. In deze krappe arbeidsmarkt schreeuwen bedrijven om mensen. Die zijn er wel, maar je moet als bedrijf of organisatie soms even anders kijken. Dan zijn ze heus wel te vinden.”

LESSEN LEREN

Op de vraag wat de grootste uitdaging is, kan Van Ham direct antwoord geven. “Je moet de mensen vanuit Pameijer niet zien als een afdeling binnen het museum. Ze zijn onderdeel van de organisatie. En passend werk wil niet zeggen dat daar alleen ‘klusjes’ naartoe gaan. Ze ondersteunen bijvoorbeeld ook de afdeling Educatie in de voorbereidingen van lessen aan scholen en kunnen daarin ook goed meedenken. Dan snijdt het mes aan twee kanten. Er is nooit één recept voor succes. We gaan gelijk op in de samenwerking. Hobbels nemen we samen en we zijn goed onderweg.”

NIEUWS

OPGEDOKEN

In onze nieuwe videoreeks 'Opgedoken' nemen zes conservatoren je mee op een bijzondere reis door het Maritiem Museum. Ga mee op ontdekkings-tocht in het depot, onze tentoonstellingen en de museumhaven. In elke aflevering belicht een conservator zijn of haar favoriete object en onthult een verrassend verhaal dat je nog nooit hebt gehoord. Of het nu gaat om een uniek scheepsmodel of een intrigerend instrument, 'Opgedoken' biedt je een unieke kans om de verborgen schatten van het museum te verkennen. Binnenkort op ons Youtube kanaal.

SAMENWERKING MET INDONESISCH MUSEUM

Het Maritiem Museum heeft al jaren contact met museum Bahari in Jakarta. Sinds 2023 zijn die contacten geïntensiveerd. Vorig jaar zomer was Robert Anraad, hoofd collecties, in Jakarta en vertelde daar onder andere over het model van de zogenaamde padewakan in de Maritiem Museum collectie. Dit jaar vroeg museum Bahari of we wilden bijdragen aan een internationale tentoonstelling over scheepvaart, scheepstypes en scheepsmodellen. Aangezien we een heel uitgebreide collectie Indonesische scheepsmodellen hebben, was dit een perfecte gelegenheid voor conservator Annette de Wit om tien van die modellen in de spotlight te zetten. De panelen zijn door het Maritiem Museum gemaakt en zijn nu te zien in Jakarta.

TE WATER!

Een nieuwe expo over scheepsbouw in Nederland van vroeger tot nu opent in het voorjaar van 2025. Deze familietentoonstelling laat niet alleen zien hoe schepen gebouwd werden en worden. De bezoeker kan via diverse spellen zelf aan de slag. Ben jij in staat om een schip in elkaar te zetten? En heb je het juiste gereedschap in je handen? Alleen dan ga je aan het einde van de tentoonstelling 'te water'.

ICMM CONGRES

Van 15 t/m 21 september was het twee-jaarlijkse International Congress of Maritime Museums in de Lage Landen (Nederland en Vlaanderen). Ruim 200 deelnemers van maritieme musea wereldwijd kwamen samen om kennis te delen, ideeën op te doen en hun netwerk te versterken. De start van het congres was

in Rotterdam, waarna de andere musea aan de beurt waren. Het Maritiem Museum, het Zuiderzeemuseum, het Scheepvaartmuseum Amsterdam en het Museum aan de Stroom in Antwerpen zijn trots dat ze dit symposium mochten ontvangen in De Lage Landen.

VAAR JE EIGEN ROUTE

150 jaar Maritiem Museum, een schat aan herinneringen en objecten. De meest bijzondere objecten en momenten hebben we gedeeld op onze jubileumwebsite 150jaar.maritiemmuseum.nl. Dobber mee met onze bootjes en laat je verrassen door onze geschiedenis en herinneringen.

WAT ZIE JIJ?

Heb jij een mooie herinnering aan het Maritiem Museum Rotterdam? Eentje die niet mag ontbreken. Deel dan jouw persoonlijke herinnering met ons, en wie weet publiceren we dit op de jubileumwebsite. Ga naar 150jaar.maritiemmuseum.nl en deel je verhaal.

LAATSTE KANS!

Na meer dan vier jaar nemen we afscheid van tentoonstelling 'De Haven'. In deze expo speelt onze collectie, die zes eeuwen maritieme geschiedenis beslaat en volgens kenners tot de wereldtop behoort, een hoofdrol. Er zijn ruim zeventig modellen van schepen, kranen en baggermolens te zien én ongeveer honderd schilderijen en foto's. Deze objecten geven een schitterend beeld van de ontwikkelingen van de Rotterdamse haven. Hoe veranderde de uitvinding van de container daar alles? En wat was het tragische lot van de eerste Nederlandse oceaanstomer? **Je kunt 'De Haven' nog tot en met 3 november bezoeken.**

STEEK VAN WAL OP ONZE LOCATIES

VERGADER TUSSEN DE COLLECTIE
Het Maritiem Museum biedt een unieke vergaderlocatie in het hart van de havenstad, met uitzicht op de historische museumhaven. Het museum heeft verschillende zalen, groot en klein, voorzien van moderne faciliteiten en toont tevens unieke schilderijen, fotografie en scheepmodellen uit onze collectie.

ONZE KEUKEN IS RECHT DOOR ZEE
Wij bieden diverse arrangementen voor iedere gelegenheid. We werken met verse, lokale en duurzame producten en bieden opties voor een heerlijke lunch, aangeklede koffie tijdens en borrels na de vergadering.

GOOI HIER UW ANKER UIT

- > Bezoek onze innovatieve tentoonstelling
- > Voeg een rondleiding toe ter inspiratie
- > Ga het water op in de pauze met onze fluisterboot
- > Business Club Partners krijgen korting

MEER WETEN OF RESERVEREN?
Ons salesteam geeft je graag alle informatie. Stuur een mail naar sales@maritiemmuseum.nl of bel ons op 010 402 92 64.

- OP HET WATER
- INSPIREREND
- UNIEKE LOCATIE
- EXPO'S
- DINEREN

De juiste dekking zit in de details

| Kennis, support en dekking op maat

MS Amlin Marine heeft het grootste team van gespecialiseerde marine acceptanten en schadebehandelaars in Europa. Wij bieden een compleet assortiment producten voor al uw maritieme verzekeringsbehoeften, onze Loss Prevention Services en 24/7 bereikbaarheid in geval van nood. MS Amlin is uw kompas in de wereld van maritieme verzekeringen – uw betrouwbare gids over woeste wateren. Vertrek nooit zonder ons!

www.msamlin-marine.com

MS Amlin | Marine

SBM OFFSHORE | TRUE. BLUE. TRANSITION.

Happy 150th anniversary Rotterdam Maritime Museum!

Your legacy of preserving our shared maritime history inspires us and drives our future offshore innovation. SBM Offshore - a proud local partner.

www.sbmoffshore.com

Rotterdam Harbour Holding feliciteert het Maritiem Museum met haar 150 jarige geschiedenis!

RHH zet zich in voor diverse maatschappelijke en culturele organisaties in Rotterdam, met als doel het welzijn van de bewoners te verbeteren.

RHH Rotterdam Harbour Holding B.V.

Van Oord feliciteert het Maritiem Museum met het 150 jarig jubileum!

Meer lezen over onze projecten
vanoord.com

Van Oord Marine ingenuity

WAT ZIE JIJ?

Onze collega's aan het woord over 150 jaar Maritiem Museum

Tijdens mijn master Maritieme geschiedenis in Leiden ontdekte ik mijn liefde voor het museale en het maritieme. Die twee kwamen samen toen ik bij het Maritiem Museum begon, alweer bijna acht jaar geleden! Tijdens mijn stage bij het museum kreeg ik ineens een telefoontje: een man had mijn bachelorscriptie gelezen over het interieur van het passagiersschip de 'Johan de Witt' en vertelde mij dat hij datzelfde interieur in zijn bezit had. Samen met conservator Irene Jacobs reed ik naar Zeeland om de objecten in het echt te bekijken. Wat begon als een relatief stoffig (archieff)onderzoek eindigde in een geweldige openbaring van hoe objecten het verleden tot leven kunnen wekken!

GWEN LEMMERS

Toen ik op mijn 17e van Rotterdam vertrok – het was toen 1970 – om naar Den Helder te verhuizen trok ik daar 's Konings wapenrok aan om bij de Koninklijke Marine te dienen. Dit heb ik 35 jaar volgehouden. In die tijd heb ik veel van de wereld gezien, van Oost naar West en van Noord naar Zuid. In 2005 ging ik op mijn 52ste met pensioen. In het Marinemuseum in Den Helder begon ik als vrijwillig rondleider en museumdocent. In 2021 ben ik verhuisd naar Rotterdam. In die tijd wilde het Maritiem Museum de bibliotheek de hele week open hebben, zodat ik er vrijwilliger kon worden. Ron vroeg ook of ik de taak van Teamaanvoerder op mij wilde nemen. Want dat kon ik wel zei hij, met mijn achtergrond als militair.

JAN VAN DE BOGERT

Voor mijn afstudeeropdracht heb ik het Patroonsdiner in 2022 mede-georganiseerd. Inmiddels is dit een echte traditie geworden: elk jaar ben ik weer aangehaakt bij het Patroonsdiner. In de loop der jaren groeide ik uit tot uitvoerend producent. Het meest gelukkig word ik van het contact met de vrijwilligers en verschillende afdelingen/collega's: (buiten)collectie, horeca, marketing en scheepvaart. Soms vergt het wat flexibiliteit van eenieder om met de ogen dezelfde kant op te kijken, maar aan het eind van de dag heeft iedereen een Rotterdamse werkmentaliteit waardoor het hoe dan ook geregeld gaat worden. Geen zee gaat ons te hoog. Oh en een vaarbewijs halen op je werk? Het museum draait er zijn hand niet voor om! Uiteraard met lessen van onze eigen experts: de schipper-vrijwilligers.

ANNA MOERKENS - VAN WILLIGEN

Na een periode in de politiek was het eind 2019 voor mij tijd om in rustiger vaarwater te komen. Een veilige haven kun je het ook noemen. Die vond ik bij het Maritiem Museum. Nog in mijn inwerkperiode knalden we de eerste lockdown in. Drie jaren vol maatregelen zouden volgen. Ik ben blij dat ik dat vooraf niet wist. Toch had ik het voor geen goud willen missen. We stimuleerden elkaars creativiteit met beperkte middelen en kwamen tot prachtige online producties en creatieve oplossingen. Tot op de dag van vandaag merk ik dat ik mijn creativiteit kwijt kan bij het Maritiem Museum. Misschien juist omdat ik onder die rare omstandigheden begonnen ben.

PETER JAN DE WERK

TROTS OP ONZE PARTNERS

Midden in de havenstad Rotterdam discussiëren we over maritieme onderwerpen die van invloed zijn op ons allemaal. Het Maritiem Museum vertelt verhalen uit de geschiedenis én de toekomst van de maritieme wereld. Verhalen van mensen, bedrijven en ideeën die ons leven hebben veranderd. Maar om onze projecten te realiseren is naast tijd, kennis en mankracht ook geld nodig. U kunt als bedrijf of particulier al meebouwen aan onze missie vanaf € 1.000 per jaar. We verwelkomen u graag in het museum om samen te kijken waar we onze krachten kunnen bundelen!

VELEN GINGEN U AL VOOR:

ABN AMRO, Amica, Agrifirm, Allianz, Alphatron, Ampelmann, Anthony veder Group NV, AON, ASR, Atlas Copco, Axoft IT & Telecom B.V., Barge Master, Bidfood, Bluewater Energy Services B.V., CMA CGM (Holland) BV, Damen, DEME, DOB- Academy, DOT, EBS, FMJ Group, Gans Cargo Operations, Goltens Rotterdam B.V., Grolsch Bierbrouwerij Nederland B.V., GustoMSC B.V., Heerema International Group Services SA, Hendrik Veder Group B.V., Huisman, Hutchison Ports ECT Rotterdam, Huys ten Voorn Vastgoed B.V., InterDam B.V., Intramar Insurances, IRO, Iv-Groep b.v., Primo Marine, Koninklijke Doeksen B.V., Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren, Kotug, KRVE, Mara Soft BV, MARIN, Matrans Holding B.V., MS Amlin Marine N.V., NESEC financieringen, Netherlands Maritime Technology, Noordzij Staalkabel B.V., Offshore Independents B.V., Peeze, Peterson, Port of Rotterdam N.V., Post en Co., RED-TO-GREEN B.V., Reinplus Fiwado Bunker, Rotterdam Harbour Holding B.V., Rotterdam Maritime Services Community, Royal Roos B.V., SBM Offshore, Sif Group, Smallegange N.V., Stena Line, STOER, TenneT TSO BV, Ten Holter Noordam Advocaten, TOS Netherlands B.V., Universal Africa Lines B.V., Van Aalst Group B.V., Van Leeuwen Buizen Groep B.V., Van Oord, Viking Life-Saving Equipment B.V., Vroon Group B.V., Vryhof en Waalhaven Holding B.V.

Bent u geïnteresseerd in een partnerschap met het Maritiem Museum Rotterdam of wilt u meer informatie? Neem contact op met senior relatie manager May Yan van Ham via **010 413 2680** of m.vanham@maritiemmuseum.nl

SPECIALE DANK AAN

VAART! IS EEN UITGAVE VAN HET MARITIEM MUSEUM ROTTERDAM

COLOFON

ISSN 1877 - 3486

Redactie Peter Jan de Werk, Natalie Hansen, May Yan van Ham, Mariska Graveland

Vormgeving Femmy Hoogeveen, Grafisch Geluk

Fotografie Theo de Man, Marco de Swart, Fred Ernst, DesignWolf, Freek van Arkel, Koen Suyk/Anefo, Mirjam Lems, Bas van Ham

Drukker Veenman+

Marketing, Communicatie & Development

Postbus 988
3000 AZ Rotterdam
010 413 26 80

voorlichting@maritiemmuseum.nl
maritiemmuseum.nl

Hoera, Maritiem Museum Rotterdam 150 jaar!

Verhalen over ons maritieme verleden, heden en de toekomst. Het Maritiem Museum vertelt ze al 150 jaar aan jong en oud. Deelnemers van de VriendenLoterij kunnen met hun VIP-KAART onbeperkt in deze verhalen duiken. Bovendien maken ze kans op geweldige (geld)prijzen, krijgen gratis toegang tot meer dan 150 musea én tot 50% korting op de leukste dagjes en avondjes uit.

Ga naar vriendenloterij.nl, speel ook mee en geniet van uw eigen VIP-KAART!

VRIENDENLOTERIJ
elke dag plezier